

LESBRIEF

**BIJ HEERESTRAAT & ROZENLAAN
VAN CARLIE VAN TONGEREN**

Jonge Jury 2025

LEESFRAGMENT

Heerestraat & Rozenlaan van Carlie van Tongeren

'Er zijn nog wat klusjes blijven liggen,' zegt mijn moeder met een slap gebaar, terwijl ik even later met een pot rooibosthee naar de salontafel loop.

Ik ga naast haar op de bank zitten. 'Hm-hm.'

'Hoe was het bij je vader?'

'O, gewoon,' antwoord ik luchtig.

'Gewoon wat?'

'Gewoon gewoon,' zeg ik schokschouderend. Mijn moeder blijft me strak aankijken, dus praat ik verder. 'Ik ben vooral met mijn stie... eh, met Mark opgetrokken,' corrigeer ik mezelf. 'We moeten klusjes doen in het huis.'

'Aha. Niet met dat mens dus.'

'Nee, niet met dat mens.'

'Ook geen gezellige spelletjes waar ze geen genoeg van kan krijgen?' zegt ze, met sarcastische

nadruk op 'gezellig'.

'Eh, nee. Hé, zullen wij iets gaan doen vanavond? Een leuke film kijken?' vraag ik om van onderwerp te veranderen.

Mijn moeder haalt haar schouders op. 'Misschien.'

'En wat zullen we eten?' vraag ik. 'Heb je al boodschappen gedaan?'

Mijn moeder schudt haar hoofd. 'Daar ben ik niet aan toegekomen.'

'Zullen we samen boodschappen halen, dan?' stel ik voor. Ik houd mijn zucht nog net binnen. Het is niet leuk om alles zelf te moeten bedenken. Ik zou bijna wensen dat er hier een gezinsprikbord aan de muur hing met onze huishoudelijke taken erop.

Weer schudt ze haar hoofd. 'Ik voel me niet zo fit vandaag.'

'Maar we kunnen toch niet weer patat halen?'

'Hoezo niet?'

Mijn moeder kijkt me plotseling zo fel aan dat ik even niet kan reageren.

'Mag dat soms niet van dat gezonde mens?' vervolgt ze verbeten. 'Nou, het is niet alsof dat gezonde mens alles bepaalt, als een of andere boze stiefmoeder,' antwoord ik zachtjes.

'Ik ben je moeder! Ik en niemand anders!' schreeuwt ze nu. Ze spuugt er zelfs een beetje bij. 'Zij is niets van jou: geen stiefmoeder, geen tweede moeder, helemaal niks! Nou, behalve dan de grote boze níét-moeder!'

Van schrik druk ik mezelf helemaal tegen de leuning van de bank aan. Mijn moeder schreeuwde vroeger nooit. Daar begon ze een jaar geleden mee, iets langer misschien, en dan alleen tegen mijn vader. Ik hoop niet dat ik nu die rol heb overgenomen.

'Beloof het me.'

'Wat?'

'Beloof me dat dat mens geen tweede moeder voor jou wordt.'

'Ik beloof het,' mompel ik.

'Wat zeg je?' Mijn moeder kijkt me aan met een intense blik.

Moet ik soms ook gaan schreeuwen? 'Ik beloof het,' zeg ik luid en duidelijk.

Ze zakt iets onderuit en blaast een teug ingehouden adem uit. 'Dat mens is toch maar tijdelijk,'

zegt ze, iets gekalmeerd. 'Een bevlieging, meer is het niet. Dan weet je vader ook eens wat dat is, alleen zijn,' gnuift ze.

Ik denk aan mijn vader en A-an-ja, dansend in de kamer. Het zag er niet bepaald tijdelijk uit. Ik word duizelig. 'Ik ga boodschappen doen. Wat wil je eten?' vraag ik tegen beter weten in.

'Kies jij maar,' mompelt ze terwijl ze de andere kant op kijkt. Ze haalt haar neus op.

Ik pak haar portemonnee uit de la en de felgele boodschappentas uit het kastje eronder. Het gaat al bijna op de automatische piloot. Zonder iets te zeggen loop ik naar buiten.

De krekels roepen in mijn oor, maar deze ochtend maken ze me niet chagrijnig. Ik ben jarig. Het kan niet anders of dit gaat een fantastische dag worden.

Ik sla mijn dekbed open en sta op, een stuk energieker dan gebruikelijk. Terwijl ik naar de badkamer loop, zie ik dat de deur van mijn moeders kamer nog dicht is. Ze wacht me vast straks beneden bij het ontbijt op, denk ik terwijl ik het douchegordijn opzijschuif.

Maar als ik beneden kom in mijn gisteren al zorgvuldig uitgekozen verjaardagsoutfit, zie ik geen versierde stoel. Geen cadeautje op mijn bord. En het ergste van alles: ik zit weer met een kommetje kale yoghurt aan de eettafel. Alsof het zomaar een doordeweekse dag is.

Om iets over achten moet ik gaan, anders kom ik te laat. De conrector maakt vast geen uitzondering omdat ik toevallig jarig ben. In de gang wacht ik nog heel even met de voordeur opentrekken. Misschien dat mijn moeder nu opstaat en naar beneden komt. Misschien...

Ik open de voordeur en fiets naar school op de krakkemikkige fiets van mijn moeder. Ik hoop dat mijn vader opschiet met mijn band.

'Gefeliciteerd!' roepen Iris en Mara terwijl ik de fietsenstalling in rijd. Ze rennen achter me aan en drukken allebei een zoen op mijn wang nadat ik een plekje heb gevonden voor m'n fiets.

'Dank jullie wel,' zeg ik met een kleine glimlach.

'We hebben cadeautjes voor je, maar je bent een beetje laat,' zegt Mara. 'Zullen we ze anders in de pauze geven? Straks krijgen we madame Jeanette op ons dak.'

'Goeie,' zeg ik bij de gedachte aan het strenge gezicht van de lerares Frans, die helaas ook conrector is.

'Nou en? Jouw verjaardag is toch veel belangrijker,' zegt Iris en ze steekt me een slordig ingepakt cadeau toe. 'Eerst dat van mij.'

'Oké,' zeg ik. Ik scheur het papier eraf en de voetbalsokken die ik al sinds vorig seizoen wil hebben komen tevoorschijn. 'Vet!'

'Kijken of je voetbalkwaliteiten daarmee wat omhooggaan.'

Ik geef Iris een duw.

'Nu dat van mij!' zegt Mara enthousiast. Ze reikt me een keurig cadeautje aan, compleet met glimmend feestlint, en ik maak het voorzichtig open. Het is een armband met rode en zwarte kralen.

'Wat mooi,' zeg ik.

'Ja? Vind je dat echt?'

Ik schuif hem om mijn pols. Hij past precies. 'Ja! Heb je hem zelf gemaakt?' Mara knikt. 'Ik vind hem echt heel mooi. En lief.'

Mara glundert. 'Kom op, nu opschieten!' Ze trekt een sprintje naar de zijingang, en Iris en ik volgen haar.

'Wat heb je van je moeder gekregen?' vraagt Iris onderweg. 'Nog niks.'

'Hoezo niet?'

'Ze lag nog in bed,' zeg ik met tegenzin.

Mara stopt midden op de trap en kijkt over haar schouder. 'Serieus?' 'Serieus.'

'O. Dat is niet leuk,' zegt ze.

'Niet leuk? Dat is gewoon zwaar kut,' verbetert Iris haar. 'Weet je zeker dat je je verjaardag niet met ons wilt vieren?'

Ik schud mijn hoofd. 'Vanavond is het vast anders.'

Na een lange schooldag fiets ik naar de Rozenlaan. Het regent en natuurlijk heb ik geen regenbroek bij me. Ik weet niet eens of die bij mijn moeder of mijn vader ligt.

Mijn verwachtingsvolle gevoel verdwijnt zodra ik zie dat de gordijnen beneden weer dicht zijn. En al snel kom ik tot dezelfde conclusie als op andere dagen.

'Mam, ben je daar?' zeg ik tegen een dichte slaapkamerdeur. Ik hoor niets. Daarop duw ik de klink omlaag, maar de deur gaat niet open. Weer op slot. Hm, dus ze is er wel. 'Mama?' probeer ik het opnieuw.

Na nog een paar minuten doelloos wachten, met één schouder leunend tegen de wand, loop ik naar beneden. Ik ga op de bank zitten en sla mijn armen rond mijn knieën. De gordijnen laat ik dicht. Ik wil niet dat iemand me hier zo ziet zitten op mijn zestiende verjaardag. Niet dat iedereen die voorbijfiets dat weet, maar toch. Ze komt zo wel, houd ik mezelf voor. Ze komt zo echt wel. Ik blijf nog een poosje zo zitten, mezelf zachtjes heen en weer wiegend. Ik huil niet – daarvoor is deze dag te ongeloofwaardig. Als ik dan over mijn schouder naar de klok kijk, is het al halfacht geweest. Mijn maag knort.

Ik schuif naar het randje van de bank. Waar moet ik heen? Naar mijn vader? Geen denken aan, na die stomme voicemail die hij had ingesproken: 'Gefeliciteerd, hè Nina! Maak er een mooie dag van, en dan krijg je zondag nóg een verjaardagscadeau.' Alsof ik een peuter ben en jarig zijn alleen maar draait om zoveel mogelijk nieuwe Duplo. Naar mijn vriendinnen? Op de een of andere manier voelt toegeven dat ik ongelijk had hetzelfde als een voetbalwedstrijd verliezen.

Ik sta op. Ik weet iets beters.

'Nina? Ben je daar alweer?'

'Wat, mag dat niet?'

'Ho, rustig. Natuurlijk mag dat. Je mag zo vaak komen als je wilt. Ik ben alleen verrast. Het is je verjaardag...'

'Ja, dat weet ik ook wel.'

'Wat is er aan de hand?'

Ik wil mijn schouders ophalen en iets laconieks zeggen als: 'Ach, verjaardagen worden totaal overschat,' maar in plaats daarvan begin ik te huilen.

'Kom eens hier, jij,' zegt oma. Ik buk en ze geeft me een knuffel. Ik sta in een rare hoek omdat oma een beetje krom is gegroeid, maar het voelt fijn om zo dicht bij haar te zijn. Ik sluit even mijn ogen. Het is precies wat ik nu nodig heb. 'Gefeliciteerd, lieverd. Gut, wat ben je koud.'

We gaan tegenover elkaar aan tafel zitten en ik veeg de laatste tranen van mijn wang. 'Dank je. Ja, het is koud buiten,' zeg ik, nogal overbodig. 'Heeft het toch z'n voordelen dat ik nauwelijks meer uit mijn zetel kom,' zegt oma met een knipoog. 'Hoe zit dat met je verjaardag? Geen feestje?'

'Ze heeft me nog niet eens gefeliciteerd. Mama, bedoel ik. Vanmorgen niet, maar ik hoopte dat ze vanavond...!' Ik maak een slap gebaar en stop met praten.

'Heb je al wel gegeten?' vraagt oma bezorgd. Met tegenzin schud ik nee. 'Dat kan toch niet? Het is al acht uur geweest!' Ze pakt een briefje van twintig euro uit haar grote oma-portemonnee. 'Hier, haal maar wat bij de snackbar aan het eind van de straat. Doe mij ook maar wat frietjes.'

Ik pak het briefje aan.

'En een kroket.'

Verwonderd kijk ik oma aan. 'Heb jij ook nog niet gegeten dan?' 'Jawel, maar even tussen ons, dat tafeltje-dek-je-voer kun je nauwelijks eten noemen,' antwoordt ze. 'O, en koop wat ijsjes, bij gebrek aan een taart. Lekker.'

LESMATERIAAL BIJ HEERESTRAAT & ROZENLAAN VAN CARLIE VAN TONGEREN)))

OPDRACHT 1

Lees het fragment uit *Heerestraat & Rozenlaan* van Charlie van Tongeren.

Nina's ouders zijn net gescheiden. Ze heeft het hier erg moeilijk mee. Werk in een groep van vier en organiseer voor Nina een levende bibliotheek. Deze zogenaamde mensenbieb is een bibliotheek met mensen in plaats van boeken. Je kunt hier 'levende boeken' lenen. Zie voor meer informatie <https://mensenbieb.nl/levende-boeken-mensenbieb/>.

- Bedenk welke vier mensen jullie voor Nina's mensenbieb willen uitnodigen.
- Gebruik hiervoor de informatie uit het fragment.
- Vul het overzicht in.

NAAM	WAAROM HEBBEN JULLIE DEZE PERSOON UITGEKOZEN?	WAT KAN NINA VAN DEZE PERSOON LEREN?	WAT MOET NINA VERDER WETEN OVER DEZE PERSOON?

OPDRACHT 2

- Lees de brief van de uitgeefdirecteur Myrthe Spiteri. In deze brief aan de lezer, jij dus, geeft Myrthe haar mening over dit boek.

Lieve lezer,

Jij hebt het allereerste oorspronkelijk Nederlandstalige fictieboek (zeg dat maar eens heel snel achter elkaar) van Blossom Books in je handen! Je begrijpt vast dat hoe ontzettend trots we daarop zijn.

Met een beetje bemiddeling van Edward van de Vendel kwam het manuscript van Carlie in ons bezit, en eigenlijk wisten we al vrij snel: dit boek willen we uitgeven! Maar waar we normaal gesproken een kant-en-klaar vertaalbaar manuscript ontvangen, moesten we hier nog wel een beetje aan sleutelen. Onze redactieskills werden getest, en samen met Carlie maakten we van haar oorspronkelijke manuscript een nóg beter verhaal (nou ja, dat hopen we natuurlijk!).

Heerestraat en Rozenlaan is een fris, grappig én romantisch boek. Wat zo knap is aan Carlie is dat ze schrijft over heftige en zware onderwerpen (zoals een scheiding), zonder het zwaar te maken. En haar personages zijn heel echt; je kunt je dan ook waarschijnlijk goed inleven in Nina, de hoofdpersoon. Ze is niet perfect, doet soms domme dingen maar ze weet zich maar wel mooi staande te houden in een situatie die helaas veel te vaak voorkomt.

Dit boek is voor iedereen, maar in het bijzonder voor de jongeren die zelf ook te maken hebben met gescheiden ouders. Carlie zelf zegt over haar verhaal: 'Ik had dit boek graag gelezen toen ik net als Nina heen en weer fietste tussen mijn gescheiden ouders. Want er valt soms ook wel wat te lachen om dat nieuwe, rare en soms rampzalige leven.'

Heel veel leesplezier!

Myrthe Spiteri
Eigenaar en uitgeefdirecteur Blossom Books

- Jij schrijft een reactie op deze brief. Vul eerst het schema in.

MENING VAN MYRTHE SPITERI	JOUW MENING HIEROVER
Heerestraat & Rozenlaan is een fris, grappig én romantisch boek.	
Carlie schrijft over heftige en zware onderwerpen zonder het zwaar te maken.	
De personages zijn heel echt.	
Je kunt je goed inleven in Nina.	
Nina is niet perfect, doet soms domme dingen maar ze weet zich maar wel mooi staande te houden in een situatie [...]	
[...] een situatie [een scheiding, red.] die helaas veel te vaak voorkomt.	
Dit boek is voor iedereen, maar in het bijzonder voor de jongeren die zelf ook te maken hebben met gescheiden ouders.	

- Werk één van deze opdrachten uit:
 - Heb jij gescheiden ouders? Beschrijf in het kort jouw ervaringen.
 - Zijn jouw ouders niet gescheiden? Interview dan iemand van wie de ouders gescheiden zijn. Vraag naar de ervaringen, zowel de negatieve als de positieve. Vraag door zodat jij de emoties van die persoon goed begrijpt. Gebruik de brief van Myrthe en het boek om vragen te bedenken. Noteer in het kort de antwoorden.
- Schrijf nu je eigen brief. Gebruik hiervoor het schema, het boek, jouw eigen ervaring of het interview.